

SPESIALENHETEN FOR POLITISAKER

PÅTALEVEDTAK

Dok. nr. 12

SAK NR 10249950 552/13-123

**ANMELDELSE AV POLITIBETJENT A OG POLITIBETJENT D VED OSLO
POLITIDISTRIKT FOR Å HA SKUTT EN HUND**

Anmeldelsene

Den 10. juli 2013 ble en hund av rasen Malinois skutt av politiet i forbindelse med en husbrann i [REDACTED] i Oslo. Hundens eiere var X og Y.

Spesialenheten for politisaker har mottatt tre anmeldelser som følge av hendelsen. Anmeldelsene er inngitt av S, Y og NOAH – for dyrs rettigheter:

S innga anmeldelsen 11. juli 2013. S er bror til hundens eier, X. X arbeider på samme politistasjon som tjenestemennene som skjøt hans hund. S har presisert at han anmelder saken på eget initiativ.

S har opplyst at han ikke selv var til stede ved hendelsen, og har anmeldt forholdet på bakgrunn av vitneopplysninger fremkommet i media. Vedlagt anmeldelsen lå kopi av artikkel fra VG, utskrift fra vitnet Es Facebook-side og kopi av kommentarer tilknyttet artikkel fra Nettavisen.

S har opplyst at broren og brorens samboer, Y, ikke var hjemme da hendelsen inntraff, men ankom kort tid etter. Det var en nabo som varslet broren om brannen. De ble ikke kontaktet av politiet for å høre hvordan hunden skulle håndteres. S finner dette klanderverdig. S mener politiet hadde mange andre muligheter enn å skyte hunden.

Etter det S har fått opplyst hadde brannvesenet sluppet ut hunden da de ankom leiligheten. Det var ingen som tok vare på den eller undersøkte om den trengte dyrlege. Hunden sjanglet da den kom ut. Den bæsjet og var tydelig nervøs. Et vitne hadde klappet hunden og den logret. Vedkommende hadde ikke oppfattet hunden som aggressiv eller truende. Basert på uttalelser fra vitner, er S uenig i politiets uttalelser til media om at hunden angrep både en brannmann og en politimann.

Et vitne hørte en politimann si ”skyt den jævla bikkja”. Politiet hentet våpen fra bilen og begynte å jage hunden oppover veien. Politiet har uttalt at de handlet i nødverge. S har påpekt at det ikke ble forsøkt brukt lempeligere midler. I følge S var det ikke fremkommet opplysninger fra politiet eller vitner om at hunden var til fare for publikum eller andre. S er kritisk til grunnlaget for bevæpningen, og stiller spørsmål ved

Spesialenheten for politisaker

Besøk: Grønneggt. 82

Post: Postboks 93, 2301 HAMAR

Tel: 62556100 Faks: 62556102

E-post: post@spesialenheten.no

MWI004

grunnlaget for å avlive hunden. Hunden var observert skutt i siden, og S stiller også spørsmål ved dette idet det er opplyst at hunden angrep.

Vitnet E har opplyst at hunden lå lenge og ulte og pep før politimannen avfyrte et siste skudd. Det hadde gått lang tid mellom skuddene. Da ambulansen kom til stedet ble det uttalt at hunden fortsatt pustet, og den ble deretter gitt en giftsprøyte. Da X ankom stedet fikk han opplyst at hunden ikke hadde lidd. Han ble ikke informert om at hunden hadde fått en giftsprøyte. Dette ble kjent for ham da VG informerte ham flere dager senere. Hundens eiere opplevde det som svært traumatisk at hunden hadde lidd.

Y innga anmeldelse 18. juli 2013. Y er samboer med hundeeier, X. Hun har i anmeldelsen opplyst at hun ikke var til stede under hendelsen, og bygger sin anmeldelse på opplysninger fra et vitne og politiet. Hun har ikke navngitt vitnet, men har vist til at vedkommende har uttalt seg i VG og i Nettavisen. Hun har understreket at vedkommende ikke har kjennskap til henne, X eller hunden fra tidligere og derfor må anses upartisk.

Y har vist til lov om dyrevelferd § 4 om hjelpeplikt og politiets våpeninstruks § 19. Hun er kritisk til at det ikke ble gjort forsøk på å roe ned hunden eller benytte andre mindre inngripende tiltak. Hun er kritisk til politiets opplysning om at hunden hadde bitt en brannmann og at hunden skulle ha voldt alvorlig personskade. Hun stiller spørsmål ved om hunden virkelig angrep slik politiet har opplyst eller om den kun hadde forsøkt å søke avstand til noe den oppfattet som truende. Hun stiller også spørsmål ved antall skudd mot hunden, plasseringen av disse og at hunden ble jaget, sett opp mot at det var hevdet nødverge.

Y har videre bedt om at politiets bruk av varselskudd blir belyst idet dette ikke anses å ha nytteverdi overfor et skremt dyr. I tillegg mente hun at politiet burde ha bedt folk om å trekke seg bort fra stedet dersom hunden var å anse som en trussel mot tredjeperson. Hun ønsker også belyst på hvilken måte hunden skulle ha forhindret redningsarbeidet og hva som ligger i begrepet å forhindre.

Y har anført at hunden ikke ble avlivet på en dyrevelferdsmessig forsvarlig måte. Hun har også bedt om at tjenestemannens våpengodkjenning og kompetanse om forskriftsmessig avliving av dyr blir tatt inn som del av etterforskningen.

I tilleggsskriv av 1. august 2013 opplyste Y at et vitne hadde bekreftet overfor henne at ingenting var gjort for å roe ned hunden. Det var heller ikke forsøkt andre metoder enn våpen. Y påpekte også motstrid i politiets uttalelser hva gjaldt politiets eventuelle kunnskap om hunden før de kom til stedet og når de bevæpnet seg. Siden politiet hadde tid til å bevæpne seg, mente Y at situasjonen ikke kunne ha vært så alvorlig at det kunne foreligge en nødvergesituasjon. Y stilte også spørsmål ved beordringen av skytingen: "Få skutt den bikkja", og hvem som hadde kompetanse til å beslutte dette.

NOAH – for dyrs rettigheter innga anmeldelse 11. juli 2013. Det er i anmeldelsen opplyst at anmeldelsen baserer seg på informasjon fra artikler publisert i Nettavisen og VG 10. juli 2013. Det er anført at politiet har overtrådt dyrevelferdsloven, hundeloven og straffeloven.

Spesialenhetens etterforskning

Politibetjentene A og D er avhørt med status som mistenkt.

S, C, W, R og politibetjent Z er avhørt som vitner. Vitnet S er ved flere anledninger forsøkt kontakten for avhør, men har ikke besvart Spesialenhetens henvendelser. Hans forklaring anses dekket gjennom øvrig informasjon og saken anses tilstrekkelig opplyst for avgjørelse.

Politiets sak 12610425, politiets oppdragslogg og lydlogger fra sambandsavsnittet er innhentet fra Oslo politidistrikt.

Nærmere om sakens faktum

Det fremgår av politiets oppdragslogg at operasjonssentralen ved Oslo politidistrikt onsdag 10. juli 2013 kl. 10.01 fikk meldinger om brann i [REDACTED] i Oslo. Det kom røyk ut av vinduet til et rekkehus. Kl. 10.12 ble det meldt at leiligheten tilhørte X. Det er videre notert: B06 bevæpner seg og skyter en hund som angrep en brannkonstabel. Kl. 10.13 er det notert: "N06: hunden er mors med flere skudd. Hunden gikk til angrep på brannvesen og politi som avlivet hunden". N06 meldte kl. 10.20 at hunden tilhørte en kollega. Det fremgår at N06 bevæpnet seg på eget initiativ. Det er notert at brannen skyldtes en brødfjøl som sto på en kokeplate. Det var flammer på fjøla da brannvesenet kom inn i leiligheten.

Spesialenheten legger følgende faktum til grunn:

Onsdag 10. juli 2013 kjørte politibetjent A patrulje N06 alene. Også patrulje N30, bestående av politibetjentene D og Z tjenestegjorde på det aktuelle tidspunktet. Operasjonssentralen meldte til patruljene ca. kl. 10.00 om en mulig brann i [REDACTED], og politibetjent A ble bedt om å reise til stedet og være leder. Røykdykker W har opplyst at da han ankom stedet var mannskap fra andre brannstasjoner i ferd med å ta seg inn i leiligheten. W ble derfor stående på utsiden og snakke med brannmesteren. Det kom en hund ut av huset. Hunden gikk forbi dem.

Det var flere brannbiler på stedet da politibetjent A ankom. Videre sto det 5-8 personer på fortauet vis a vis [REDACTED]. De hadde evakuert fra adressen. Politibetjent A har forklart at en av personene opplyste at brannvesenet hadde kontroll på brannen, men at politibetjent A burde være bekymret for en hund som gikk løs. Vedkommende som fortalte dette var C. A så hunden og gjenkjente den til å være av rasen Malinois, en hunderase som blir brukt av politiet på grunn av dens kapasitet.

Politibetjent A har forklart at han oppfattet hunden som rolig og tok derfor ikke kontakt med den. Han ønsket først og fremst å få en oversikt over brannen og forholdene knyttet til den. En av beboerne i [REDACTED], C, kom flere ganger bort til ham og ba om at det ble tatt kontroll over hunden idet den var farlig og vanligvis gikk med munnkurv. Videre opplyste C at en nabo hadde ringt hundens eier og at han var på vei. Politibetjent A ble usikker på hva han skulle gjøre med hunden. Slik han så det utgjorde den ikke noen fare. A var kun iført T-skjorte og hadde ikke hansker eller noe han eventuelt kunne beskytte seg med. Han var redd for at hunden kunne angripe dersom han tok tak i den. Brigadesjefen tok deretter kontakt med ham og fortalte at brannen var under kontroll.

Røykdykker W har opplyst at han så hunden på gaten, og at den virket rolig. Han har forklart at han er vant med hunder og at han kalte den til seg ved å klappe forsiktig og si "kom hit". Hunden sto da ca. 10 meter unna. Den så på ham og kom plutselig mot ham. W oppfattet at hunden ville gå til angrep, men han kunne ikke løpe med alt utstyret på seg. Han tok et par skritt bakover idet hunden hoppet mot ham, og han holdt opp venstre arm for å beskytte ansiktet og hodet. Hunden fikk tak i jakken hans. Den klemte til, men ble ikke sittende fast. W vet ikke om hunden hadde tenkt å bite seg fast og ikke fikk det til, eller om den ikke ønsket å bite seg fast. Han har opplyst at underarmen var i ansiktshøyde da bittet traff. Der bittet traff var jakken forsterket med et ekstra kevlarliknende stoff. W oppfattet hunden som så aggressiv at han vurderte å legge seg ned for beskyttelse dersom hunden ikke avsluttet angrepet. Han var iført utstyr for røykdykking og var godt polstret. Det var spytt fra hunden på jakka etter angrepet.

Politibetjent A observerte at hunden løp mot røykdykker W og bet ham i armen eller magen. Også vitnene C og R har forklart at de observerte at hunden hoppet opp og bet W. De har begge beskrevet at hundens angrep fremsto som umotivert. Politibetjent A oppfattet det slik at W slet for å få hunden til å avbryte angrepet. Han har opplyst at han oppfattet hunden som svært aggressiv og at dette ikke var lek. Angrepet kom overraskende, siden hunden like før hadde vært rolig. Han mente W ville ha blitt skadet dersom han ikke hadde hatt utstyr på seg. Politibetjent A har i avhør opplyst at han ikke var kjent med at W hadde kalt på hunden. Politibetjent A kontaktet operasjonssentralen og ba om bevæpning idet han opplevde situasjonen som akutt og at hunden måtte stanses før den angrep igjen.

Etter angrepet mot W roet hunden seg og gikk oppover gaten. Politimannen ropte "skyt den bikkja" eller lignende. W tenkte at dette var riktig. Han observerte noen barn ved barnehagen og tenkte at hunden kunne utgjøre en fare for folk i nærheten.

Patrulje N30, med politibetjentene D og Z ankom stedet. De hadde vært på et væpnet oppdrag da de fikk i oppdrag å kjøre til [REDACTED]. Politibetjent D har forklart at han hørte politibetjent A melde til operasjonssentralen at han bevæpnet seg idet en hund hadde angrepet en brannmann. Politibetjent A ønsket å avlive hunden. På bakgrunn av denne meldingen avvæpnet ikke politibetjentene D og Z seg da de ankom [REDACTED], slik de hadde tenkt å gjøre. Det var politibetjent D, som leder av patruljen, som besluttet dette.

Politibetjentene D og Z gikk nedover [REDACTED] og observerte hunden. Politibetjent A ropte til dem at hunden var farlig, at den hadde bitt en brannmann og at D skulle skyte den. I følge politibetjent A ropte også en kvinne fra et vindu i [REDACTED] at hunden var farlig. Denne kvinnen var vitnet R. Hunden kom gående rolig mot politibetjentene D og Z på motsatt side av veien. Ut fra dens adferd mente politibetjent D at hunden ikke utgjorde noen umiddelbar trussel. Han har forklart at han likevel gjorde seg noen tanker om bakgrunnen og skuddfelt i tilfelle han måtte avfyre skudd. Videre vurderte han om det var andre måter å ta tak i hunden på, da den åpenbart utgjorde en fare for mennesker fordi den hadde angrepet en brannmann. Da hunden kom mot dem så han at den ikke hadde på seg halsbånd. Det var således ingenting å gripe tak i.

Plutselig kom hunden raskt mot ham. Den bjeffet og D oppfattet at den var i ferd med å angripe. Han avfyrte to skudd mot hunden. Skuddene traff hundens brystparti og var ca. 1-2 meter fra ham. D mener begge skuddene traff hunden. Han har anslått at det gikk ca. 30 sekunder fra han gikk ut av bilen til han løsnet skuddene. Hunden døde ikke, men haltet på høyre frambein og gikk inn på et grøntområde like ved. Politibetjent D fulgte

etter og vurderte hva han skulle gjøre siden den sårede hunden kunne være farlig. Han kunne ikke skyte den på grøntområdet fordi det sto personer i bakgrunnen. I følge D vendte hunden om og kom mot ham for på ny å angripe. Han har forklart at han ikke var i tvil om at hunden angrep. Han skjøt mot hunden til den ble liggende rolig på plenen 1-2 meter fra ham. Han benyttet i alt fem skudd. Det var da ca. 7-8 meter mellom ham og hunden da han startet å skyte. Det var ingen personer bak. Ett av skuddene traff hunden i hodet. Alle skuddene ble rettet foran på hunden, men han vet ikke om alle traff. Hunden pustet fortsatt, så han skjøt et skudd mot hundens hode for at den skulle slippe å lide. D husket ikke om han hadde sagt eller ropt noe før han skjøt.

D har forklart at han vurderte bakgrunnen som sikker både første og andre gang han løsnet skudd. Det var ingen mennesker i umiddelbart nærhet og skuddene ble rettet nedover. Han oppfattet å ha løsnet skudd i en nødvergesituasjon, idet hunden angrep og han befant seg i umiddelbar fare. Vurderingene ble foretatt på bakgrunn av den informasjon han hadde fått om hunden, samt det konkrete angrepet mot ham. Han så ingen andre muligheter enn å skyte. Han mener våpeninstruksen § 11 ga ham anledning til egenbevæpning i dette oppdraget.

Selv om hunden var skutt med syv skudd, pustet den fortsatt, men virket ikke bevisst. Politibetjene A og D diskuterte hva de skulle gjøre. Ambulansepersonell på stedet foreslo å gi hunden en morfinsprøyte for å stanse hjertet. Hunden ble gitt en slik sprøyte. Den ble senere tatt med til veterinærhøyskolen.

Etter at hunden var skutt kom hundeeier X til stedet. Politibetjent Z tok kontakt med ham. Hun fortalte at hunden var skutt. Sammen med politibetjent A førte hun X bort fra stedet og pratet med ham.

Politibetjent A har forklart at han vurderte bruk av både batong og pepperspray dersom hunden hadde angrepet ham, men anså ikke disse som hensiktsmessige maktmidler mot hunden. Han hadde ikke erfaring med pepperspray mot hund. Det lå en hundefanger i bilen, men han hadde ingen erfaring eller opplæring i å bruke den, og turte heller ikke å bruke den idet han ikke var i tvil om hunden da ville ha angrepet ham. Som leder på stedet kunne han beordre andre tjenestemenn til å skyte. Samtidig må den enkelte tjenestemann også gjøre egne vurderinger. Politibetjent A var usikker på om operasjonssentralen hadde gitt bevæpningsordre eller om dette var å anse som egenbevæpning. Uansett oppfattet han at de var i en situasjon hvor de kunne egenbevæpne seg, da det ikke var tid til å innhente bevæpningsordre.

Politibetjent Z har forklart at pepperspray eller batong ikke ville være anvendelig idet de da kunne miste kontroll på hunden og at det kunne medføre fare for at den ville angripe andre. Hun mener bruk av våpen var den eneste mulighet slik situasjonen var.

C har opplyst at han bor i samme bygg som hundeeieren. Han sto utenfor boligen sammen med sin samboer og deres to barn på 7 og 10 år. Familien var redd hunden, og hadde tatt opp dette med hundeeier. Etter dette hadde hunden blitt utstyrt med maske/munnkurv. Fordi Cs barn var redd hunden, hadde barna tatt seg inn på det inngjerdede området til en barnehage som ligger like ved boligen. Cs samboer var sammen med dem. Avlivingen av hunden hadde skjedd i nærheten av barnehagen, og barna hadde grått både grunnet skytingen og fordi de var redde for hunden. I følge C virket det ikke som om barna hadde hatt problemer i etterkant av hendelsen. C har presisert at barnehagen var stengt grunnet sommerferie, og at det kun var hans to barn som var til stede. Det stemmer således ikke at det var flere barnehagebarn som overvar

avlivingen slik et vitne har uttalt til media. C har videre opplyst at han ikke er enig i vitners uttalelse om at politiet jaget hunden oppover gaten.

Politibetjent A har opplyst at han har vært lokal instruktør i taktikk ved Stovner politistasjon i tre år, noe som blant annet innebærer opplæring i hvordan et væpnet oppdrag skal foregå. Han har de nødvendige godkjenninger for IP4. Politibetjent D har opplyst at han på tidspunktet for hendelsen var operativ som IP4 med alle nødvendige godkjenninger. Før han begynte på Politihøgskolen var han i fire år ansatt i Forsvaret hvor han hadde stilling som lagfører og skyteinstruktør. Videre er han jeger, og jakter jevnlig både storvilt og småvilt.

Verken politibetjent A eller politibetjent D erkjenner straffeskyld.

Spesialenhetens vurdering

Spesialenheten for politisaker skal etterforske og påtaleavgjøre saker der det er spørsmål om ansatte i politiet eller påtalemyndigheten har begått straffbare handlinger i tjenesten, jf. påtaleinstruksen § 34-1.

Saken er vurdert i forhold til straffeloven § 325 første ledd nr. 1 om grov uforstand i tjenesten. For at straffeloven § 325 første ledd nr. 1, om grov uforstand i tjenesten skal komme til anvendelse har Høyesterett uttalt at det kreves *"en kvalifisert klanderverdig opptreden som foranlediger sterke bebreidelser for mangel på aktsomhet"*. Det er ofte vist til avgjørelse inntatt i Rt. 1986 s. 670.

Utgangspunktet for vurderingen av tjenestemennenes handlinger, må være hundeloven § 14 som gir regler om inngrep på stedet mot en hund som jager eller angriper. Det bemerkes at våpeninstruksen for politiet ikke gjelder for bruk av skytevåpen til avliving av dyr, jf. instruksens § 3. Det vises også til Tor-Geir Myhrer *"Som siste utvei"* s. 29.

Det følger av hundeloven § 14 annet ledd at et ellers ulovlig inngrep mot en hund er lovlig når noen gjør det for å avverge at hunden urettmessig jager eller angriper mennesker eller dyr, dersom inngrepet ikke går lenger enn nødvendig for å avverge skade, og dessuten ikke går utover det forsvarlige i betraktning av angrepets farlighet og den angrepnes interesse. Videre fremgår av bestemmelsens tredje ledd bokstav a) at ved pågående eller nært forestående angrep mot en person kan enhver gjøre det inngrep mot hunden som fremstår som nødvendig for å avverge skade.

Fra forarbeidene til hundeloven, Ot.prp.nr.48 (2002-2003) s. 130, fremgår følgende:

"Departementet foreslår at ved angrep mot menneske skal enhver kunne gjøre det inngrep rettet mot hunden som fremstår som nødvendig for å avverge skade. Ved angrep fra hund mot menneske bør ikke lovligheten avhenge av noen nærmere skjønnsmessig vurdering enn dette. Går man lenger enn nødvendig, altså bruker hardere forsvarsmidler mot hunden enn det som fremstår som nødvendig, vil forsvarshandlingen derimot ikke være lovlig. Det bør imidlertid være adgang til å nytte de forsvarshandlinger som er nødvendige for å avverge f.eks. et hundebitt, selv om hundebittet i seg selv etter omstendighetene må vurderes som en mindre skade enn skaden som voldes på hunden for å stanse bittet.

Departementet antar at retten til forsvarshandlinger bør gjelde både der hunden faktisk har igangsatt et angrep, og hvor situasjonen er den at et angrep er forestående. Men den faktiske forskjellen mellom pågående og nært forestående angrep får betydning i forhold til nødvendighetsvilkåret og gjør at det i praksis blir forskjell på hvilke forsvarshandlinger som lovlig kan brukes mot hunden. Hvis man f.eks. kan komme unna

et angrep ved å trekke seg unna hunden eller verge seg med en stokk som er tilgjengelig, blir ikke et inngrep mot hunden lovlig.”

Videre uttales på side 208: *”Reglene i annet og tredje ledd gir – dels uten videre, dels avhengig av de konkrete omstendigheter – en rett til å avlive en hund som angriper eller eventuelt jager. Avlivingen må som utgangspunkt skje på en måte som er forenlig med dyrevernavlovens krav, jf. dyrevernavloven §§ 9 og 10 og lovforslagets § 16. Men den nødrettssituasjon som foreligger, kan også gjøre en overtredelse av dyrevernavloven straffri.”*

Det bemerkes at politibetjentene A og D skal vurderes ut fra sine egne oppfatninger av den faktiske situasjonen, jf. straffeloven § 42.

Med bakgrunn i vitneforklaringene legger Spesialenheten til grunn at hunden angrep røykdykker W og deretter gikk til angrep mot politibetjent D. Det er ikke funnet grunnlag for å hevde at politiet jaget hunden eller på annen måte fremprovoserte dens opptreden.

Spørsmålet er om avliving av hunden gikk lenger enn det som var nødvendig for å avverge skade, og om avlivingen var forsvarlig i betraktning av angrepets farlighet og de angrepnes interesser.

Politibetjent A har forklart at han ikke turte å bruke hundefangeren som lå i bilen da han ikke hadde opplæring eller erfaring i å bruke den. Han var heller ikke i tvil om at hunden ville ha angrepet ham hvis han hadde forsøkt å bruke hundefangeren. Han har videre opplyst at han vurderte hensiktsmessigheten av å bruke batong og pepperspray mot hunden dersom den hadde angrepet ham, men anså ikke disse som hensiktsmessige. Han hadde heller ikke erfaring med å bruke pepperspray mot hund. Politibetjent D har forklart at han vurderte om det var måter å ta tak i hunden på, men den hadde ikke på seg halsbånd. Videre har han opplyst at han oppfattet å ha løsnet skudd i en nødvergesituasjon, idet hunden angrep ham og han befant seg i umiddelbar fare. Vurderingene ble foretatt på bakgrunn av den informasjon han hadde fått om hunden, samt det konkrete angrepet mot ham. Han så ingen andre muligheter enn å skyte.

Spesialenheten er av den oppfatning at tjenestemennene måtte søke å få kontroll på hunden. Politibetjent A hadde mottatt opplysning om at hunden kunne være aggressiv. Dens umotiverte angrep mot W underbygget dette. Videre var det flere personer til stede. Da hunden kom mot politibetjent D ble dette oppfattet som et nytt angrep. Hunden var ca. 1-2 meter fra politibetjent D da han avfyrte det første skuddet. Med bakgrunn i situasjonen finner Spesialenheten ikke at politibetjent D gikk lenger enn det som var nødvendig for å avverge skade. Det vises til at hunden var nær politibetjent D da den gjorde utfall mot ham.

Når det gjelder avlivingen ble hunden først skutt med to skudd i brystpartiet. Den døde ikke, men haltet inn på et grøntområde hvor den ikke kunne skytes fordi det sto personer i bakgrunnen. Hunden ble skutt på ny da den vendte om og på ny gikk til angrep mot politibetjent D. Det ble til sammen benyttet syv skudd. Hunden ble også skutt i hodet og fikk en morfinsprøyte for å sikre at den døde.

Med bakgrunn i sakens opplysning finner Spesialenheten det ikke bevist at politibetjent D og politibetjent A har opptrådt på et vis som kan lede til straffansvar.

Vedtak

Saken henlegges for politibetjent A og D i forhold til straffeloven § 325 første ledd nr. 1 som intet straffbart forhold anses bevist.

S, Y, NOAH – for dyrs rettigheter, A og D underrettes om vedtaket.

Kopi av vedtaket oversendes politimesteren i Oslo politidistrikt til orientering.

Sjefen for Spesialenheten for politisaker, 3. desember 2014

Jan Egil Presthus

Mona Skaaden-Bjerke
juridisk rådgiver

PÅTEGNINGSARK

Riksadvokatembetet
Postboks 8002 Dep
0030 Oslo

Dok nr 01,06

10249950 264/15-63/BIS004

24. februar 2015

SPESIALENHETENS HENLEGGELSE AV ANMELDELSE MOT [REDAKERT] OG [REDAKERT] – BEHANDLING AV KLAGE FRA – NOAH – FOR DYRS RETTIGHETER

Sendes med vedlegg Spesialenheten for politisaker.

I. Kort om saken og saksgangen

Politi og brannvesen rykket 10. juli 2013 ut i forbindelse med en brann i en leilighet på Skullerud i Oslo. I leiligheten befant det seg en hund av rasen Malinois, en variant av belgisk fårehund, som slapp ut i forbindelse med at brannvesenet tok seg inn i leiligheten. Hunden ble kort tid etter skutt av politibetjent [REDAKERT]. Politibetjent [REDAKERT] hadde rett forut for dette meldt til operasjonssentralen at han måtte ha bevæpning fordi det var en farlig hund på stedet, og da [REDAKERT] og hans makker kom til, ropte førstnevnte til dem ”skyt den hunden”. Både hunden og leiligheten viste seg senere å tilhøre [REDAKERT], politibetjent ved [REDAKERT] politistasjon og kollega av politibetjentene som rykket ut til brannstedet.

Dagen etter, den 11. juli 2013, innga både [REDAKERT], bror til hundeeier [REDAKERT], og NOAH – for dyrs rettigheter anmeldelser i saken. NOAH ba primært om etterforskning av saken. En uke senere, den 18. juli 2013, innga også [REDAKERT], samboer til [REDAKERT], anmeldelse mot de involverte tjenestemennene for grov uforstand i tjenesten.

Saken ble 12. juli 2013 sendt Spesialenheten for politisaker som deretter etterforsket saken opp mot mulig brudd på straffeloven § 325 første ledd nr. 1 om grov uforstand i tjenesten begått av politibetjentene [REDAKERT] og [REDAKERT]. Avhør av så vel vitner som de to mistenkte ble i hovedsak gjennomført i november og desember 2013. I påtalevedtak truffet 3. desember 2014 har Spesialenheten besluttet saken henlagt for begge de to, idet Spesialenheten er kommet til at intet straffbart forhold anses bevist.

NOAH har i brev 14. januar 2015 klaget på henleggelsen. I klagen er det anført at NOAH først mottok underretning om avgjørelsen 5. januar 2015 fordi avgjørelsen fra Spesialenheten først ble sendt til feil adresse. Det nevnes at underretning om Spesialenhetens vedtak ble sendt 3. desember 2014 til den adressen som er oppgitt i anmeldelsen fra NOAH.

NOAHs hovedanførsel i klagen er at det i avgjørelsen om henleggelse er lagt for liten vekt på at det var andre og mer hensiktsmessige løsninger for å avverge skader, som ikke ble forsøkt. Videre hevdes det at hunden ble påført unødvendig lidelse i forbindelse med avlivingen, og at denne derfor ikke ble utført på lovlig måte.

Riksadvokaten har ikke tatt stilling til verken om NOAH er klageberettiget eller om klagen er for sent innkommet, men har realitetsbehandlet saken.

II. Vurdering

Riksadvokaten har gjennomgått saken og viser og slutter seg til det faktum som er lagt til grunn av Spesialenheten. En er også enig i avgjørelsen, idet en finner det klart at verken politibetjent [redacted] eller politibetjent [redacted] har opptrådt kvalifisert klanderverdig ved en handlemåte som foranlediger sterke bebreidelser for mangel på aktsomhet, jf. straffeloven § 325 første ledd nr. 1 sammenholdt med rettspraksis knyttet til denne bestemmelsen.

En vil påpeke at fra politibetjent [redacted] og senere politibetjent [redacted] ankom stedet og til hunden ble skutt, gikk det kun få minutter. I løpet av disse minuttene oppfattet først politibetjent [redacted] at hunden gikk til angrep på røykdykker [redacted], og kort tid deretter oppfattet politibetjent [redacted] at hunden forsøkte å angripe han selv. Etter riksadvokatens vurdering må politibetjent [redacted] beslutning om å skyte hunden vurderes etter hundeloven § 14 annet ledd, mens politibetjent [redacted] vurderes å ha vært utsatt for et pågående angrep fra hunden som er regulert i bestemmelsens tredje ledd bokstav a. Ikke overfor noen av dem finner en grunnlag for kritikk av valget av løsning (avliving av hunden). Det legges til grunn at det oppsto en akuttsituasjon med umiddelbar fare for angrep og mulig skade på person, og uten at det var tid til å vente verken på veterinær eller eier. En kan heller ikke se at det er grunnlag for å sette spørsmålstegn ved, enn mindre overprøve, de vurderinger av mulige alternative løsninger som bruk av pepperspray, batong eller hundefanger som ble gjort i løpet av den korte tiden som var til rådighet.

Riksadvokaten mener videre at det i den situasjonen som oppsto ikke var mulig å avlive hunden i samsvar med dyrevelferdsloven § 12 første og annet ledd, og at det ikke er grunnlag for å kritisere politibetjent [redacted] vurderinger og fremgangsmåte i forbindelse med skytingen av hunden. At det gikk noe tid fra de første skuddene falt til hunden var død, er etter vår vurdering en beklagelig følge av at avliving måtte skje omgående med det middel som var umiddelbart tilgjengelig.

Riksadvokaten har stilt seg spørsmålet om politibetjent [redacted] foretok en god skjønnsmessig vurdering da han unnlot å foreta seg noe for å sikre hunden etter at han var ankommet [redacted]. Han skal da ifølge sin egen forklaring ha fått beskjed fra et vitne om at brannvesenet hadde kontroll over brannen, men at han burde bekymre seg for hunden som gikk løs. [redacted] kjente til at rasen som hunden var av, kunne være farlig for fremmede. En kan imidlertid ikke se at det er grunnlag for å overprøve den vurdering politibetjent [redacted] foretok på stedet kort tid etter at han kom dit, og som det er redegjort for på side 4, første avsnitt, i Spesialenhetens vedtak. En eventuell feilvurdering her ville uansett ikke være av så stor betydning at den ville kunne ha noen særlig betydning for vurderingen av spørsmålet om straffeskyld.

Riksadvokaten har merket seg at avhør av de involverte vitner og mistenkte først ble gjennomført etter mer enn fire måneder. En kjenner ikke til bakgrunnen for dette, men det er for lang tid.

Klagen har ikke ført frem.

De mistenkte, fornærmede og klager bes underrettet, herunder om at riksadvokatens vedtak ikke kan påklages, jf. straffeprosessloven § 59 første ledd, og at adgangen til å reise privat straffesak er regulert i lovens kapittel 28.

RIKSADVOKATEMBETET, POSTBOKS 8002 DEP, 0030 OSLO

Tor-Aksel Busch

Birgitte Istad
kst. statsadvokat